

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 17/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., v konaniach vedených Špecializovaným trestným súdom Pezinok pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 pre namietané porušenie

1. čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na osobnú slobodu;

2. čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby a takto

r o z h o d o l :

I. Sťažnosť M. Š.

1. v časti týkajúcej sa konania vedeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 pre namietané porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na osobnú slobodu, ako aj

2. v časti týkajúcej sa konania vedeného Špecializovaným trestným súdom Pezinok pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 pre namietané porušenie čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby

p r i j í m a na ďalšie konanie

II. Sťažnosť M. Š. vo zvyšnej časti o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

III. Veci sťažovateľa M. Š. vedené pod sp. zn. II. ÚS 17/2011 a sp. zn. II. ÚS 452/2010 s p á j a na spoločné konanie s tým, že spoločné konanie bude vedené pod sp. zn. II. ÚS 452/2010.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2010 doručená sťažnosť M. Š., t. č. vo výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., v konaniach vedených Špecializovaným trestným súdom Pezinok (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 pre namietané porušenie

1. čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v súvislosti s právom na osobnú slobodu;

2. čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby.

Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 17. decembra 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Senica sp. zn. Tp 40/2006 zo 6. októbra 2006 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 4 Tpo 47/2006 zo 14. októbra 2006 z dôvodu uvedeného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. V priebehu prípravného konania bola lehota trvania väzby opakovane predlžovaná, naposledy uznesením bývalého Špeciálneho súdu Pezinok (ďalej len „špeciálny súd“) sp. zn. BB-Pšv 24/06 zo 17. marca 2008 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tošs 9/2008 z 26. marca 2008, ktorými bola lehota väzby

predĺžená do 7. júla 2008. Prokurátor podal 13. júna 2008 na sťažovateľa a na ďalšie osoby obžalobu špeciálnemu súdu. Uznesením špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 z 25. júna 2008 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tošs 16/2008 zo 4. júla 2008 sa rozhodlo, že dôvody väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku trvajú. Rovnako bolo rozhodnuté aj uzneseniami špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 zo 6. októbra 2008 a najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tošs 27/2008 z 15. októbra 2008, resp. uzneseniami špeciálneho súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 zo 16. júla 2009 a najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 13/2009 z 19. augusta 2009. Uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 z 27. mája 2010 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 23/2010 z 10. júna 2010 bolo rozhodnuté o predĺžení celkovej lehoty trvania väzby sťažovateľa do 13. decembra 2010. Rozsudkom špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 z 23. júna 2010 bol sťažovateľ odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody na 25 rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Rozsudok nie je dosiaľ právoplatný, keďže sťažovateľ podal proti nemu odvolanie. Žiadosťou z 30. augusta 2010 doručenou špecializovanému trestnému súdu 31. augusta 2010 sťažovateľ požiadal o prepustenie z väzby. Uznesením špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK 2 T 16/2008 z 13. septembra 2010 bola žiadosť zamietnutá, pretože dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) a § 76a Trestného poriadku trvajú. Proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu podal sťažovateľ hneď po jeho vyhlásení ústne sťažnosť do zápisnice. Uznesenie mu bolo doručené 30. septembra 2010. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 39/2010 zo 6. októbra 2010 doručeným sťažovateľovi 21. októbra 2010 bola jeho sťažnosť zamietnutá.

1. K porušeniu čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s právom na osobnú slobodu

Podľa názoru sťažovateľa i prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „európsky súd“) záruky vyplývajúce z označených článkov ústavy a dohovoru v doterajšom priebehu trestného konania rešpektované neboli. Jeho väzba trvala v prípravnom konaní od 3. októbra 2006 do 12. júna 2008, teda jeden rok a osem mesiacov. V konaní pred súdom trvá väzba od 13. júna 2008, čo ku dňu vydania uznesenia najvyššieho

súdu zo 6. októbra 2010 predstavuje dva roky a štyri mesiace, teda celkove štyri roky. Navyše treba dodať, že od začiatku pozbavenia osobnej slobody orgány činné v prípravnom konaní nekonali s osobitným urýchlením a vznikali zbytočné prietahy už počas vyšetrovania. Rovnako v konaní pred špeciálnym súdom, resp. pred špecializovaným trestným súdom sa nekonalo urýchlene. Predovšetkým ničím nemožno odôvodniť takmer päť mesiacov trvajúci prietah od podania obžaloby 13. júna 2008 do začatia hlavného pojednávania 11. novembra 2008 a následné nedostatočne urýchlené konanie v obdobiach od 15. decembra 2008 do 20. januára 2009, od 8. apríla 2009 do 12. mája 2009, od 15. mája 2009 do 17. júna 2009, od 30. júna 2009 do 9. septembra 2009, od 16. októbra 2009 do 25. novembra 2009, ako aj v roku 2010, keď do 23. júna 2010 sa hlavné pojednávanie uskutočnilo iba počas ôsmich dní. I z týchto dôvodov treba väzbu sťažovateľa trvajúcu štyri roky považovať za nesúladnú s označenými článkami ústavy a dohovoru.

2. K porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby

Dĺžka konania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby z 30. augusta 2010, počas ktorej vykonával úkony špecializovaný trestný súd a najvyšší súd, nebola v súlade so zárukami vyplývajúcimi z označených článkov ústavy a dohovoru. Doba od doručenia žiadosti z 30. augusta 2010 špecializovanému trestnému súdu 31. augusta 2010 do doručenia uznesenia najvyššieho súdu zo 6. októbra 2010 dňa 21. októbra 2010 predstavuje 51 dní, čo nie je v súlade s judikatúrou európskeho súdu.

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 a najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 v súvislosti s právom na osobnú slobodu a na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby. Požaduje tiež, aby bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 39/2010 zo 6. októbra 2010 zrušené a najvyššiemu súdu prikázané, aby sťažovateľa neodkladne prepustil z väzby. Domáha sa aj primeraného finančného zadosťučinenia vo výške po 5 000 € od špecializovaného trestného súdu a od najvyššieho súdu. Napokon požaduje aj náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že v časti namietaného porušenia

1. čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 v súvislosti s právom na osobnú slobodu,

2. čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru v konaní vedenom špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 a najvyšším súdom pod sp. zn. 1 Tost 39/2010 v súvislosti s právom na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby

spĺňa náležitosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a zároveň nezistil procesné prekážky, ktoré by podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bránili jej prijatiu na ďalšie konanie.

V súvislosti so zvyšnou časťou sťažnosti týkajúcou sa konania vedeného špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. PK 2 T 16/2008 pre namietané porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s právom na osobnú slobodu nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa mal najvyšší súd v opravnom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. K tomu treba ešte poznamenať, že sťažovateľ využil možnosť riadny opravný prostriedok podať.

Sťažovateľ sa skôr podanou sťažnosťou domáha preskúmania prvého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Tost 23/2010 z 10. júna 2010, ktorým bola lehota väzby predĺžená do 13. decembra 2010. Táto sťažnosť bola už uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 452/2010-49 z 27. októbra 2010 prijatá na ďalšie konanie.

S poukazom na ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd obe veci spojil na spoločné konanie, a to vzhľadom na ich úzku súvislosť a nadväznosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2011